

“We leggen het vergrootglas nu veel meer op wat er wél goed gaat”

Niet meer de vraag ‘wat is er mis met jou’, maar de vraag ‘wat is jou of jullie overkomen en hoe kunnen wij hierbij helpen’. Deze nieuwe benadering - waarbij de focus ligt op het volledige gezin - is cruciaal om tegenwicht te bieden aan de impact van ingrijpende jeugdervaringen door het toevoegen en versterken van beschermende en compenserende jeugdervaringen, zegt GZ-psycholoog Kim van der Sluijs. “Keuzes die worden gemaakt in het belang van de jeugdige kun je onmogelijk verantwoord worden als je niet stilstaat bij waar de ouders vandaan komen.”

Samen in een opgeruimde ruimte spelen. Trakteren als je jarig bent. Tosti's maken voor je vriendjes. Beschermende en compenserende jeugdervaringen zijn soms klein van aard, maar kunnen zorgen voor een gevoel van waardering, zelfredzaamheid en trots.

Want hoe leuk is het als je alle kinderen met de ketchup over hun wangen ziet genieten van de tosti die jij hebt gemaakt?

“Ingrijpende jeugdervaringen leiden tot een verhoogde kans op allerlei problemen

en moeilijkheden in de zelfregulatie, terwijl beschermende en compenserende jeugdervaringen bijdragen aan veerkracht en zelfregulatie”, licht Kim toe. “Ze wekken een fijn gevoel op vanbinnen. Ik voel me veilig. Ik word gewaardeerd. Ik leer op mezelf te

vertrouwen. Zulke ervaringen zijn hard nodig. Het meerdere malen meemaken van positieve ervaringen heeft een gunstig effect op de overtuigingen over jezelf en de wereld om je heen. Het is dus belangrijk om te investeren in positieve ervaringen van het gezin, ook bij de residentiële behandeling van één gezinslid."

Kijken naar het hele gezin

Kim maakt het effect van beschermende en compenserende jeugdervaringen van dichtbij mee in kinderbehandelgroep Het Zonnehuis, waar jonge kinderen van 5 tot 12 jaar met allerlei soorten problematieken residentieel verblijven. Dit terwijl het residentiële traject juist begint met een ingrijpende ervaring: de uithuisplaatsing van het kind. "Het is als ouder heel moeilijk en het vergt veel moed om aan te geven dat het thuis niet meer lukt. En dat je als gezin meer hulp nodig hebt dan tot op heden is ingezet."

"Tegelijkertijd is het niet één situatie die tot dit moment heeft geleid, maar een opeenstapeling van gebeurtenissen. Het is daarom cruciaal dat we kijken naar de levenslijnen van alle gezinsleden. Om die reden zetten we naast de residentiële behandeling voor het kind ook ambulante en systeemgerichte behandeling in voor het gezin. Wat heeft het gezin als geheel en als

losse individuen meegemaakt? En hoe kunnen we ervoor zorgen dat er meer positieve ervaringen worden opgedaan?"

Mindset shift

Juist deze vragen staan centraal binnen Trauma Informed Care. De focus van deze vragen ligt niet alleen op het kind, maar ook op de ouders en andere belangrijke volwassenen. "We zien ouders niet meer alleen in de rol van opvoeder, maar ook in de rol van een eigen persoon met een eigen verhaal", aldus Kim. "Veel mensen maken ingrijpende jeugdervaringen mee, ook de ouders van de kinderen die wij behandelen. De cijfers liegen er niet om."

Beschermende en compenserende (jeugd)ervaringen die op het volledige gezin zijn gericht helpen om tegenwicht te bieden aan deze ingrijpende ervaringen. Op de behandelgroep, maar vooral ook in de eigen omgeving. "Bijvoorbeeld als thuis voor het eerst 'Mens erger je niet' wordt gespeeld zonder dat iemand zich daadwerkelijk opvreet", licht Kim toe. "Of wanneer het gezin voor het eerst samen gezellig naar de speeltuin kan gaan. En dat alle gezinsleden gedurende het uitstapje een glimlach op hun gezicht hebben. Dáár doen we het met z'n allen voor!" ■

De kracht van Trauma Informed Care

Dit artikel maakt deel uit van de 10-delige reeks 'De kracht van Trauma Informed Care'. In het volgende deel vertelt systeemtherapeut Marina Swaanen-Rombouts over het belang van het levensverhaal en intergenerationele problematiek.

Klik hier om naar de overzichtspagina van de reeks te gaan.